

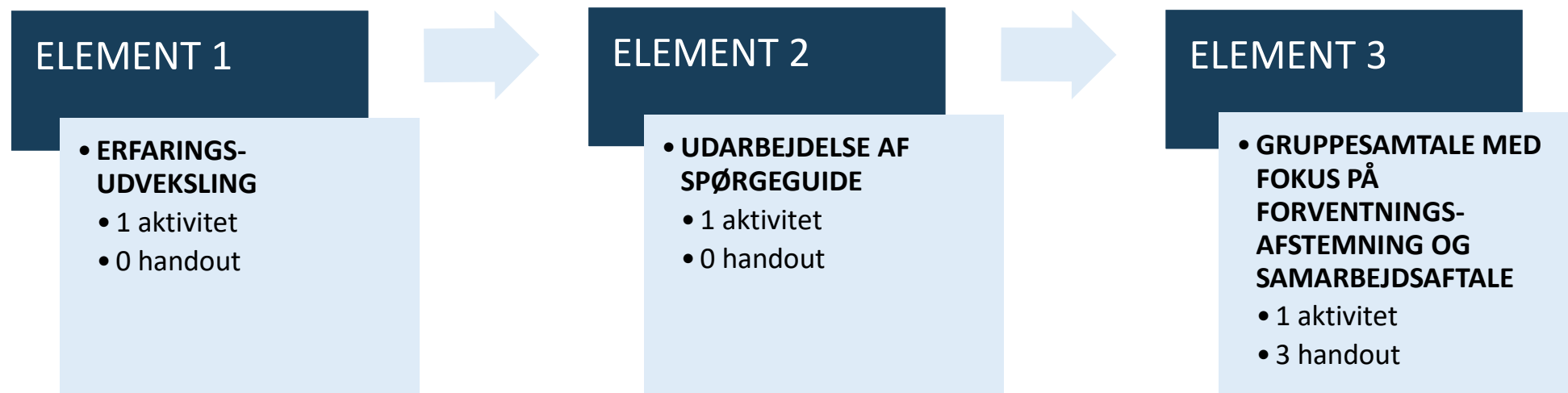
TAKEAWAY TEACHING

FORLØB: RAMMESÆTNING AF SAMARBEJDE I STUDIEGRUPPER

Udviklet af Rose Alba Broberg, CUDiM

CENTER FOR UNDERVISNINGSUDVIKLING
OG DIGITALE MEDIER
AARHUS UNIVERSITET

INTRODUKTION

Introduktion

Indeværende tema kan anvendes i sammenhænge, hvor studerende netop, eller for nyligt, har dannet studiegrupper, hvor de skal samarbejde om opgaver og/eller gennemføre et fælles projekt. Temaet har fokus på forventningsafstemning og afklaring af rammer, og handler derigennem indirekte om tillidsopbygning.

De tre elementer kan gennemføres som de er beskrevet i det følgende, men man kan også udvælge de elementer, som er mest relevante for faget / den faglige kontekst, samt afstemme alt efter, hvor meget tid der er til rådighed.

FORLØB: RAMMESÆTNING AF SAMARBEJDE I STUDIEGRUPPER

1. **element** har fokus på *erfaringsudveksling* om, hvad der kendetegner et godt gruppesamarbejde. Samlet tidsramme for 1. element: 30 minutter.
2. **element** har fokus på *de gode spørgsmål*. Samlet tidsramme for 2. element: 50 minutter.
3. **element** har fokus på *forventningsafstemning og etablering af samarbejdsaftale*. Samlet tidsramme for 3. element: 50 minutter.

Temaet sigter på at give de studerende:

- **Viden** om, hvad der er vigtigt at være opmærksom på, når man samarbejder i grupper.
- **Færdigheder** i forhold til at etablere en klar ramme omkring et samarbejde.
- **Kompetencer** indenfor facilitering af samarbejdsprocesser i grupper.

ELEMENT 1: ERFARINGSUDVEKSLING

Læringsmål	Målet med dette element er: <ul style="list-style-type: none"> ▪ At skabe en “opvarmningsøvelse”, der åbner for en erfaringsudveksling. ▪ At skabe et godt afsæt for de næste to elementer. 	
Varighed	Dette element indeholder 1 aktivitet . Afsæt ca. 30 minutter i alt.	
Handout	Dette element indeholder ingen handout .	
AKTIVITETER	BESKRIVELSE AF AKTIVITETER	VIGTIGE POINTER FOR UNDERVISEREN
Aktivitet 1 Ca. 30 min.	<p>Samarbejde</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gå sammen to og to og find frem til hvert jeres eksempel på et samarbejde, der gik godt. 2. Beskriv eksemplet og undersøg, hvad der kendetegnede samarbejdet, gerne med afsæt i følgende spørgsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Hvem samarbejdede du med og i hvilken sammenhæng? • Hvad var det, der gjorde, at samarbejdet gik så godt? • Hvad gjorde du, som bidrog til at samarbejdet lykkedes? • Hvad gjorde den/de andre? <p>Afsat tid: 20 minutter</p> <p>Plenum</p>	<p>Indled gerne med at dele læringsmål, og med at skitsere, hvad de studerende kan forvente at komme igennem.</p> <p>Det behøver ikke at være alle par, der deler, men dem der har lyst. Skriv gerne op på tavlen, hvad I har opdaget, der skal til for, at et samarbejde lykkes.</p> <p>Hvis du har mindre tid til rådighed, kan du vælge enten at springe hele første element over og gå direkte til 2. eller 3. element. Eller du kan vælge at lade de studerende gennemføre aktiviteten som forberedelse hjemme.</p>

3. Opsamling med fokus på:

- Hvad blev talt om i grupperne, gerne med eksempler?

Afsat tid: 10 minutter

ELEMENT 2: UDARBEJDELSE AF SPØRGEGUIDE

Læringsmål	Målet med dette element er: <ul style="list-style-type: none"> At skabe overblik over, hvilke spørgsmål, der er gode for de studerende at få talt med hinanden om, når man indleder et samarbejde. 	
Varighed	Dette element indeholder 1 aktivitet . Afsæt ca. 50 minutter i alt.	
Handout	Dette element indeholder ingen handout .	
AKTIVITETER	BESKRIVELSE AF AKTIVITETER	VIGTIGE POINTER FOR UNDERVISEREN
Aktivitet 1 Ca. 50 min.	<p>Materialer</p> <p>Kuglepenne i tre forskellige farver, som de studerende kan anvende, når de samarbejder om at formulere spørgsmål. Whiteboard og whiteboard tuscher i sort samt tre andre farver.</p> <p>Samarbejde</p> <ol style="list-style-type: none"> Find sammen i en ad hoc gruppe på 3-4 personer (ikke med dem, som I er i studiegruppe med), og formuler sammen en række spørgsmål, som I mener vil være gode at få talt sammen om i en nyetableret studiegruppe. Vær opmærksomme på at stille åbne Hv- spørgsmål. I formulerer spørgsmål indenfor tre overordnede kategorier: 	<p>I dette element formulerer studerende selv spørgsmålene, som danner afsæt for gruppesamtalen i 3. element.</p> <p>Har du mindre tid til rådighed, kan de studerende gå direkte til gruppesamtalen, og I stedet tage afsæt "Spørgeguide til rammesætning af samarbejde i studiegrupper", som er handout nr. 3.</p> <p>Har du endnu mindre tid, kan du vælge at bede de studerende om at gennemføre gruppesamtalen som hjemmeopgave. I så fald kan du på førstkommende undervisningsgang, samle op på, hvordan samtalen gik i de enkelte grupper.</p>

- Spørgsmål rettet mod fortiden og det, som I hver i sær bringer med ind i samarbejdet.
- Spørgsmål om, hvordan I gerne vil samarbejde i gruppen.
- Spørgsmål rettet mod fremtiden og det I gerne vil skabe sammen.

4. Giv hver spørgsmålskategori en farve (f.eks. grøn, rød, og blå).

Afsat tid: 20 minutter

Plenum

5. Hver gruppe deler de spørgsmål, som I har formuleret, mens underviser skriver alle spørgsmål op på tavlen, grupperet efter farver.
6. I har nu en spørgeguide, som I kan skrive over i et dokument og dele på Blackboard.

Afsat tid: 20 minutter

Plenum

7. Opsamling med fokus på:
- Hvordan var det at arbejde med at formulere spørgsmålene?
  - Var det let? Svært? Eksempler?
  - Er der en af jer, der vil skrive spørgsmålene fra tavlen ned i et dokument og lægge på Blackboard?

Afsat tid: 10 minutter

Har man forinden gennemført 1. element, vil de studerende, med afsæt i de erfaringer, som de netop har husket og delt, oftest være i stand til at formulere skarpe og vedkommende spørgsmål.

Spørgsmål som de studerende dog kan have en tendens til at overse er:

- Hvordan træffer vi beslutninger i gruppen?
- Skulle der opstå konflikt, hvordan løser vi dem? Hvem beder vi eventuelt om hjælp?
- Kan man træde ind eller ud af vores gruppe? Hvordan?

Du kan eventuelt afslutningsvist supplere med yderligere spørgsmål jvf, kommentar ovenfor.

ELEMENT 3: GRUPPESAMTALE MED FOKUS PÅ FORVENTNINGSAFSTEMNING OG SAMARBEJDSAFTALE

Læringsmål

Målet med dette element er:

- At give mulighed for, at de studerende som nydannet studiegruppe, får talt sammen med henblik på at afstemme forventninger og etablere samarbejdsaftaler.
- At skabe overblik ved at arbejde med såkaldte visuelle stilladser. Et visuelt stillads er en simpel tegning, ofte tegnet på et stort ark papir.

Det visuelle stillads, som introduceres her, hedder "gruppeoversigten". Selve stilladset består af tre koncentriske cirkler (se figur på handout 1 "[Gruppeoversigt](#)").

- Feltet i midten rummer studiegruppens interesse og foreløbige fokus. Feltet danner "gruppeoversigtens" midte, og illustrerer det, som I metaforisk er "samlet om". Det er I dette felt I noterer de overvejelser og spørgsmål, som I talte om med udgangspunkt i spørgeguidens kategori 3.
- Den næste cirkel fra midten består af studiegruppens medlemmer. I deler cirklen op, så der dannes et felt til hver af jer, hvor I hver i sær skriver jeres navn ind. I disse felter noterer I de overvejelser, som I har gjort jer med afsæt i spørgeguidens kategori 1.
- Den yderste cirkel er metaforisk set den ramme, som jeres studiegruppe aftaler at arbejde inden for. Dette felt rummer de overvejelser, som I har gjort jer med afsæt i spørgeguidens kategori 2 – hvordan vil vi gerne arbejde sammen, samt de konkrete aftaler, som I indgår med hinanden.

Varighed

Dette element indeholder **1 aktivitet**. Afsæt ca. 50 minutter i alt.

Handout

Dette element indeholder **3 handout** i alt.

- **Handout 1:** [Gruppeoversigt](#)
- **Handout 2:** [Udfyldt gruppeoversigt](#)
- **Handout 3:** [Spørgeguide til rammesætning af samarbejde i studiegrupper](#)

AKTIVITETER	BESKRIVELSE AF AKTIVITETER	VIGTIGE POINTER FOR UNDERVISEREN
Aktivitet 1 Ca. 50 min.	Materialer Stort papir f.eks. flip over papir, så alle studiegrupper kan få et stort stykke med sig. Tuscher til papir i sort, samt tre yderligere farver og Post-it blokke. Samarbejde <ol style="list-style-type: none"> 1. Find sammen i jeres studiegruppe og sæt jer et sted, hvor I har ro til at snakke sammen i 40 minutter. 2. Medbring et stort stykke papir og tegn det visuelle stillads "Gruppeoversigt", som er tegnet på tavlen. Se handout 1, samt handout 2 "Udfyldt gruppeoversigt", hvor I kan se et eksempel på en udfyldt gruppeoversigt. 3. Sæt et ur, eller vælg en tidstager, så I holder tiden. 4. Tag afsæt i de spørgsmål, som I ser på det udleverede handout 3 "Spørgeguide til rammesætning af samarbejde i studiegrupper", eller i den spørgeguide på BB, som I selv har udarbejdet. 5. Det er en god idé at tage spørgsmålene nogenlunde i den rækkefølge de står, men spørg gerne ind og supplér gerne med jeres egne spørgsmål i løbet af samtalen.	Tegn gerne det visuelle stillads, som fremgår af handout 1 " Gruppeoversigt ", på tavlen.

6. Skriv løbende vigtige pointer ned på post-it lapper, så I kan huske dem senere.
7. Jeres svar på spørgsmålene under kategori 1, sætter I ind i jeres respektive felter i "gruppeoversigten". Det er det, som I hver i sær bringer med og særligt vil bidrage med i gruppen.
8. Jeres svar på spørgsmålene i kategori 2 sætter I ind i feltet i den yderste ring i "gruppeoversigten", som er det felt, der illustrerer den ramme, som I gerne vil samarbejde inden for. Her skriver I også ind, hvilke konkrete aftaler I indgår med hinanden.

Afsat tid: 40 minutter

Plenum

9. Opsamling med fokus på:
  - Hvordan gik jeres samtaler?
  - Hvad lærte I om hinanden og jeres studiegruppe?
  - Er der nogen af jer, som vil dele eksempler på, hvilke aftaler I har indgået med hinanden?

Afsat tid: 10 minutter

Du kan også gøre de studerende opmærksom på, at "gruppeoversigten" kan være god at vende tilbage til løbende som en påmindelse om, og eventuelt justering af, hvad man har aftalt – og/eller en påmindelse og eventuelt justering af, hvad man hver i sær ønsker at bidrage med.